

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขององค์การบริหารส่วนตำบลสะพุง

อำเภอศรีรัตน์ จังหวัดศรีสะเกษ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๑. บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบลสะพุง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐ ให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล จึงตระหนักถึงความสำคัญต่อเรื่องดังกล่าว และพร้อมส่งเสริมการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบเพื่อไม่ให้เกิดความเสี่ยงและปัญหาขึ้นภายในหน่วยงาน จึงได้ดำเนินการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนที่อาจจะก่อให้เกิดการทุจริตและการประพฤติมิชอบภายในหน่วยงานเพื่อเป็นกรอบในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงาน

๒. หลักการและวัตถุประสงค์

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีกรทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีกรนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้

๒.๑ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เข้าใจจุดเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดการทุจริต
๒. ปรับปรุงกลไกการทำงาน เพื่อยับยั้งการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตรวจสอบได้

๓. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐมีการบริหารราชการด้วยความโปร่งใสเป็นธรรม

๔. เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย

๒.๒ นิยามความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)

การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

๒.๓ กรอบในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective : ฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนพฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไป มีความเสี่ยงต่อการทุจริตจะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องกันป้อมปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๒.๔ ประเภทของความเสี่ยงการทุจริต

- ด้านที่ ๑ ความเสี่ยงทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต
- ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่
- ด้านที่ ๓ ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๓. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ องค์การบริหารส่วนตำบลสะพุง ได้ทำการคัดเลือกกระบวนการรับโอนพนักงานส่วนตำบล ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เพื่อสร้างมาตรการในป้องกันและลดโอกาสการทุจริตจากการปฏิบัติงาน(Operational Risk) โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสที่จะเกิด(Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงและผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น

๓.๑ เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต กระบวนการรับโอนพนักงานส่วนตำบล ของ องค์การบริหารส่วนตำบลสะพุง

๑.เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
	เหตุการณ์อาจเกิดขึ้น ตั้งแต่ ๔ ครั้งขึ้นไป ต่อปี
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๓ ครั้ง ต่อปี
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๒ ครั้ง ต่อปี
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๑ ครั้ง ต่อปี
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

๒.ผลกระทบ (Impact)

ผลกระทบ (Impact)	
	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก

๔	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

๓.ระดับความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ x ๑ = ๕)	สูง (๕ x ๒ = ๑๐)			
๔	ต่ำ (๔ x ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ x ๒ = ๘)	สูง (๔ x ๓ = ๑๒)		
๓	ต่ำ (๓ x ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ x ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ x ๓ = ๙)	สูง (๓ x ๔ = ๑๒)	
๒	ต่ำ (๒ x ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ x ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ x ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ x ๔ = ๘)	สูง (๒ x ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ x ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ x ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ x ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ x ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ x ๕ = ๕)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ (น้อยกว่า ๕ คะแนน)
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๕ - ๙ คะแนน)
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง (๑๐ - ๑๔ คะแนน)
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก (๑๕ คะแนน ขึ้นไป)

๓.๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตและการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต โดยการระบุรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการรับโอนพนักงานส่วนตำบล ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ โดยการค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมติฐานหรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information)

การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตกระบวนการรับโอนพนักงานส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลสะพุง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ องค์การบริหารส่วนตำบลสะพุง ได้ทำการคัดเลือกกระบวนการรับโอนพนักงานส่วนตำบล มาทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เพื่อสร้างมาตรการในป้องกัน และการลดโอกาสการทุจริตจากการปฏิบัติงาน (Operational Risk) โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงและผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น

ในการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตได้ประเมินมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการ ควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken)

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับประเด็นด้าน การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ หรือด้านการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อจะนำขั้นตอนของกระบวนการรับโอนพนักงานส่วนตำบล ที่เป็นความเสี่ยงที่อยู่ในระดับตั้งแต่ปานกลางขึ้นไป มาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเพื่อป้องกันและลดโอกาสการทุจริต

ระดับ	คำอธิบายการประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมซึ่งช่วยให้ความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสียหายอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

การประเมินระดับความรุนแรงของการเสียการทุจริต

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
				Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง
กระบวนการงานการรับ โอนพนักงานส่วน ตำบลจัดอยู่ในกลุ่ม ตำแหน่งประเภทและ สายงานเดียวกันกับ ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง	๑	การตรวจสอบตำแหน่ง ว่างคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง และความต้องการของ ตำแหน่งที่รับโอน	ผู้รับผิดชอบบันทึกข้อมูลตำแหน่ง กรอบ อัตรากำลังของพนักงานส่วนตำบลสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลชุดชุด ข้อมูลคนครองตำแหน่ง และตำแหน่งที่ว่างอย่างไม่ถูกต้องหรือบิดเบือน จากข้อเท็จจริง เพื่อเรียกรับเงินหรือผลประโยชน์ ตอบแทน หรือเพื่อเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใด บุคคลหนึ่ง	๑	๑	๑	ต่ำ
	๒	การรับคำร้องขอโอนและ ตรวจสอบคุณสมบัติตาม แบบคำร้องขอโอนฯ ของ พนักงานส่วนตำบลที่ประสงค์ โอนมารับราชการสังกัด องค์การบริหารส่วนตำบล พืงที่มีคุณสมบัติตรงตามที่ องค์การบริหารส่วนตำบล พืงกำหนด	๑) ผู้รับผิดชอบรับแบบคำร้องขอโอนฯ ผ่าน ช่องทางต่าง ๆ เช่น Walk in, ไปรษณีย์ หรือ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ โดย มีเจตนาปรับแบบคำ ร้องเฉพาะรายที่รู้จักเป็นการส่วนตัวเพื่อเรียกรับ สินบนหรือผลประโยชน์อื่นใดตอบแทน เพื่อแลก กับการเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ๒) ผู้รับผิดชอบจัดเก็บและบันทึกข้อมูลแบบคำ ร้องขอโอนฯ ของพนักงานส่วนตำบลที่แจ้งความ ประสงค์ขอโอนมารับราชการสังกัดองค์การบริหาร ส่วนตำบลสะพุง โดยตั้งใจ บันทึกข้อมูล เฉพาะรายที่รู้จักเป็นการส่วนตัว เพื่อเรียกรับ สินบนหรือผลประโยชน์อื่นใดตอบแทน เพื่อแลก กับการเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง	๓	๒	๖	ปานกลาง

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)		
				Likelihood	Impact	Risk Score
	๓	ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น พิจารณาความเห็นการรับ โอนข้าราชการพนักงานส่วน ตำบลเพื่อเสนอเรื่องถึงผู้มี อำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ ความเห็นชอบ - กรณีตำแหน่งประเภท วิชาการ ระดับปฏิบัติการและ ระดับชำนาญการ เป็นสาย งานที่จัดอยู่ในกลุ่มตำแหน่ง และสายงานเดียวกันกับสาย งานใน ตำแหน่งที่จะแต่งตั้งให้ผู้มี อำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง ตามมาตรา ๕๗ โดยนำผลการ ปฏิบัติราชการที่ผ่านมา กำหนดเกณฑ์อยู่ในระดับที่ไม่ ต่ำกว่าระดับดีมาประกอบ การพิจารณาการรับโอน	๑) ผู้รับผิดชอบเสนอเรื่องถึงผู้บังคับบัญชา ตามลำดับ ชั้น เพื่อให้ความเห็นในการพิจารณา การรับโอนพนักงานส่วนตำบลตามตำแหน่งและ สังกัดที่กำหนดโดยเสนอข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง หรือ บิดเบือนจาก ข้อเท็จจริง เพื่อเรียกร้องเงินหรือ ผลประโยชน์ตอบแทน หรือเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ๒) ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งพิจารณาให้ ความเห็นชอบรับโอนพนักงานส่วนตำบลมารับ ราชการ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสะพุง	๑	๑	ต่ำ

การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนการ/โครงการกระบวนการรับโอนพนักงานส่วนตำบลจัดอยู่ในกลุ่มตำแหน่งประเภทและสายงานเดียวกันกับตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑	การรับคำร้องของไอออนและตรวจสอบคุณสมบัติตามแบบคำร้องของไอออนของพนักงานส่วนตำบลที่ประสงค์โอนมารับราชการสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสะพุงที่มีคุณสมบัติตรงตามท้องที่องค์การบริหารส่วนตำบลสะพุง	๑) ผู้รับผิดชอบรับแบบคำร้องขอโอนผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น Walk in, ไปรษณีย์ หรือคำร้องขอโอนฯ ของไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ โดยมีเจตนารับแบบคำร้องเฉพาะรายที่รู้จักเป็นการส่วนตัว เพื่อเรียกรับสินบนหรือผลประโยชน์อื่นใดตอบแทน เพื่อแลกกับการเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง	ปานกลาง	๑. มีมาตรการและแนวทางการขอรับแบบคำร้องขอด้วยการหลีกเลี่ยงการพบเจอกับเจ้าหน้าที่โดยตรงโดยกำหนดช่องทางไปรษณีย์และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ๒. กรณีที่ผู้รับผิดชอบมีพฤติกรรมที่ออกไปในทางทุจริตหรือเรียกรับเงินหรือผลประโยชน์ตอบแทนหรือเพื่อเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งให้บังคับบัญชาดำเนินการตามกฎหมาย กฏและระเบียบที่เกี่ยวข้องในทันที ๓. ผู้บังคับบัญชากำกับและติดตามข้อมูลเป็นประจำเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง	<p>๑. กำหนดผู้รับผิดชอบเพื่อจัดเก็บและบันทึกข้อมูลแบบคำร้องขอโอนมากกว่า ๑ รายโดยบังคับบัญชาตามลำดับชั้น กำกับติดตามและตรวจสอบอยู่เป็นประจำ</p> <p>๒. กำหนดช่องทางการยื่นแบบคำร้องขอโอนที่ชัดเจน</p> <p>๓. แจ้งเวียนแนวทางการและกำหนดวิธีการยื่นแบบคำร้องขอ รวมถึงการประกาศบนเว็บไซต์สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้รับทราบแนวทางการปฏิบัติเป็นการทั่วไป</p>	ปีงบประมาณ ๒๕๖๕	ไม่ใช้	งานการเจ้าหน้าที่

การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนการ/โครงการกระบวนการรับโอนพนักงานส่วนตำบลจัดอยู่ในกลุ่มตำแหน่งประเภทและสายงานเดียวกันกับตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
		๒) ผู้รับผิดชอบจัดเก็บและบันทึกข้อมูลแบบคำร้องขอโอนของพนักงานส่วนตำบลที่แจ้งความประสงค์ขอโอนมารับราชการสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสะพุง โดยตั้งใจบันทึกข้อมูลเฉพาะรายที่รู้จักเป็นการส่วนตัวเพื่อเรียกรับสินบนหรือผลประโยชน์อื่นใดตอบแทน เพื่อแลกกับการเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง						